

Tabell B-k

Inntektsgarantiordninga for kommunane 2027

Inntektsgarantiordninga (INGAR) skal sikre at ingen kommunar har ein berekna vekst i rammetilskotet frå eit år til det neste som er meir enn 400 kroner per innbyggjar lågare enn berekna vekst på landsbasis, før finansieringa av sjølve ordninga. Ordninga blir finansiert med eit likt trekk per innbyggjar frå alle kommunar.

Inntektsgarantiordninga ser på den totale endringa i rammetilskotet. Kommunar med låg vekst i rammetilskotet vil med INGAR få kompensasjon uavhengig av om den låge veksten skuldast innlemming av øyremerkte tilskot, systemendringar, nedgang i folketalet, endringar i regionalpolitiske tilskot, endringar i kriteriedata eller andre forhold.

Endringar i inntektene som følgje av endra inntektsutjamning eller skatteinngang blir ikkje kompenserte gjennom inntektsgarantiordninga. Endringar i skjønstilskotet, veksttilskotet eller saker med særskild fordeling (tabell C-k) blir heller ikkje kompenserte gjennom INGAR, sidan dette er tilskot som blir gjeve til særskilde føremål eller i ein tidsavgrensa periode.

Kommunar som slår seg saman får kompensasjon for reduksjonen i rammetilskotet som følgje av samanslåinga. Kompensasjonen gjeld bortfall av basistilskot og netto nedgang i distriktstilskot som følgje av samanslåing. Kompensasjonen blir i sin heilskap gjeve gjennom inndelingstilskotet og vil òg inngå i grunnlaget for berekninga av inntektsgarantiordninga i inntektssystemet. Kommunar som slår seg saman får dermed ikkje kompensasjon både gjennom inndelingstilskotet og INGAR. Kommunar får heller ikkje kompensasjon gjennom INGAR for endringar i innbyggartilskotet som følgje av grenseendringar og kommunedelingar.

Berekning av INGAR

Inntektsgarantiordninga for 2027 blir berekna med utgangspunkt i rammetilskotet til kommunane etter revidert nasjonalbudsjett 2026. Dette rammetilskotet blir korrigert for skjønstilskot og veksttilskot i 2026, og saker med særskild fordeling i 2026 med unntak av inndelingstilskotet og nokre andre saker. Saker med særskild fordeling er viste i tabell C-k i Grønt hefte for 2026. Rammetilskotet i 2026 er vidare justert for korreksjonar i rammetilskotet i 2027 (kol. 6 – kol. 8), slik at rammetilskota for dei to åra er samanliknbare.

Rammetilskotet til kommunane i 2027 blir tilsvarande korrigert for skjønstilskot og veksttilskot i 2027, saker med særskild fordeling i 2027, med unntak av inndelingstilskotet, og nokre andre saker:

I inntektssystemet som blei innført i 2025 er vekta til kriteriet personar med utviklingshemming redusert i kostnadsnøkkelen, i samsvar med analyseresultata som ligg til grunn for den nye pleie- og omsorgsnøkkelen. For å dempe fordelingsverknadene av dette blir halvparten av fordelingsverknaden tilbakeført gjennom ei eiga ordning med særskild fordeling. Denne fordelinga blir oppdatert med nye kriteriedata kvart år. I berekninga av inntektsgarantiordninga tek ein omsyn til

endringar i denne fordelinga, slik at ein kommune ikkje får kompensasjon/fråtrekk både gjennom inntektsgarantiordninga og i den særskilte fordelinga. Tabell C-saken knytt til personar med utviklingshemming er derfor inkludert i ordninga i 2026 og 2027 på same måte som inndelingstilskotet.

Etter dette blir den korrigerte veksten frå 2026 til 2027 berekna, på landsbasis og for kvar einskild kommune.

Den korrigerte, nominelle, veksten på landsbasis frå 2026 til 2027 er på 1 707 kroner per innbyggjar. Dersom ein kommune har ein korrigert vekst i rammetilskotet som er lågare enn 1 307 kroner per innbyggjar, får kommunen tilskot gjennom inntektsgarantiordninga tilsvarende differansen mellom eigen vekst i rammetilskotet og ein vekst på 1 307 kroner per innbyggjar. Alle kommunar er med og finansierer INGAR gjennom eit trekk i innbyggartilskotet. I 2027 utgjer finansieringa 54 kroner per innbyggjar. INGAR blir berekna på grunnlag av innbyggartal per 1. juli 2026.

Kolonne 1 – Rammetilskot 2026

Kolonne 1 viser rammetilskot til kommunane etter revidert nasjonalbudsjett 2026, eksklusive ufordelte skjønsmidler.

Kolonne 2 – Skjønstilskot 2026

Kolonne 2 viser skjønsmidler fordelte av statsforvaltaren. Kolonnen inneheld ikkje ufordelte skjønsmidler. Skjønstilskot inngår ikkje i berekninga av inntektsgarantiordninga og blir trekt ut av rammetilskotet for 2026 i berekninga av ordninga.

Kolonne 3 – Saker med særskild fordeling 2026

Kolonne 3 viser den samla fordelinga av 12 saker med særskild fordeling i 2026. Kolonnen inneheld saker som var gjeve med særskild fordeling i tabell C-k i Grønt hefte 2026. Saker med særskild fordeling inngår ikkje i berekninga av inntektsgarantiordninga og blir trekt ut av rammetilskotet for 2026 i berekninga av ordninga.

Kolonne 4 – Veksttilskot 2026

Kolonne 4 viser veksttilskotet i 2026. Tilskotet er dokumentert i tabell D-k i Grønt hefte 2026. Veksttilskotet inngår ikkje i berekninga av inntektsgarantiordninga og blir trekt ut av rammetilskotet for 2026 i berekninga av ordninga.

Kolonne 5 – Saker med særskild fordeling som inngår i 2026

Dei fleste sakene med særskild fordeling er utanfor inntektsgarantiordninga. Kolonne 3 viser dei særskilde sakene i 2026 som først er trekt frå. I kolonne 5 vises saker med særskild fordeling som er inkludert i ordninga:

- Inndelingstilskotet i 2026
- Trekk/kompensasjon for fordelingsverknad for endringar i vekt for kriteriet personar med utviklingshemming

Kolonne 6 – Sum korreksjonar utan inngåande fordeling

Kolonne 6 viser summen av korreksjonar i rammetilskotet i 2027 utan inngåande fordeling som det blir korrigert for i berekninga av inntektsgarantiordninga for 2027. Korreksjonane er fordelte etter kostnadsnøkkelen. Korreksjonar for tabell C-saker og skjønstilskotet er ikkje inkluderte i tabellen.

Tabellen under gjev ei oversikt over dei ulike sakene det blir korrigert for i 2027 (beløp i 2026-kroner). Sjå Prop. 1 S (2026–2027) frå Kommunal- og distriktsdepartementet for ein nærare omtale av sakene rammetilskotet er korrigert for.

Korreksjonar i 2027 (beløp i 2026-kroner)	(1 000 kr)
Diverse innlemmingar	124 234
Statlege og private skular – endring i elevtal	-108 202
Auke av basistilskuddet sin del av finansieringa av fastlegane	298 000
Avvikling plikt til leksehjelp	-337 187
Nominell vidareføring av maksimal foreldrebetaling i barnehagen i barnehagen	102 890
Avvikling av kommunal refusjon for forsterkingstiltak på institusjon	-67 437
Auka behov for sosialhjelp ved utfasing av stønadar til einsleg mor eller far	57 000
Sum andre saker	-60 411
Sum korreksjonar, fordelt etter kostnadsnøkkelen	8 887

Kolonne 7 – Korreksjon inndelingstilskot

Som følgje av nedtrapping i inndelingstilskotet frå og med 2027 er tilskotet i Inderøy redusert til 80 prosent av fullt tilskot. Kristiansund får ikkje inndelingstilskot frå og med 2027. Desse endringane skal ikkje påverke inntektsgarantiordninga i 2027, og rammetilskotet til kommunen blir korrigert for endringa i inndelingstilskot frå 2026 til 2027.

Kolonne 8 – Korreksjon grenseendringar

For at grenseendringar ikkje skal påverke inntektsgarantiordninga blir det korrigert for innbyggartilskot 2026 knytt til innbyggjarar som inngår i grenseendringane.

Korreksjonen for kommunar med grenseendringar er lik tal på innbyggjarar som inngår i grenseendringa, multiplisert med gjennomsnittleg innbyggartilskot i 2026.

I 2026 var innbyggartilskotet før omfordeling 34 263 kroner per innbyggjar. Det er nytta innbyggartal per 1.1.2026. Korreksjon for grenseendringar er vist i kolonne 8.

Kolonne 9 – Korrigert rammetilskot 2026

Kolonne 9 viser korrigert rammetilskot for 2026. Kolonnen er lik kolonne 1 minus kolonnane 2–4, pluss kolonnane 5–8. Kolonnen er grunnlaget for utrekning av absolutt korrigert vekst frå 2026 til 2027 (kolonne 16 og 17).

Kolonne 10 – Rammetilskot 2027 (før INGAR)

Kolonne 10 viser rammetilskot til kommunane i 2027, eksklusive ufordelte skjønsmidlar, før utrekning av inntektsgarantiordninga (jf. sum av tabell 1-k, kol. 2–6 og tabell 2-k, kol. 4).

Kolonne 11 – Skjønstilskot 2027

Kolonne 11 viser skjønsmidlar fordelt av statsforvaltaren (jf. tabell 1-k, kol. 6). Kolonnen inneheld ikkje ufordelte skjønsmidlar o.a. Skjønstilskot inngår ikkje i utrekninga av inntektsgarantiordninga og blir trekt ut av rammetilskotet for 2027 i berekninga av INGAR.

Kolonne 12 – Saker med særskild fordeling 2027

Kolonne 12 viser fordelinga av saker med særskild fordeling. Saker som ligg i tabell C-k skal ikkje inngå i utrekninga av inntektsgarantiordninga, og rammetilskotet for 2027 blir korrigert for dette. Fordelinga i kolonne 12 er dokumentert i tabell C-k.

Kolonne 13 – Veksttilskot 2027

Kolonne 13 viser veksttilskotet i 2027 (jf. tabell 1-k, kol. 4). Veksttilskotet inngår ikkje i inntektsgarantiordninga og blir trekt ut av rammetilskotet for 2027 før utrekninga av ordninga.

Kolonne 14 – Saker med særskild fordeling som inngår i 2027

Dei fleste sakene med særskild fordeling er utanfor inntektsgarantiordninga. I kolonne 12 er alle dei særskilde sakene i 2027 først trekt frå. Kolonne 14 viser saker med særskild fordeling som er inkludert i ordninga:

- Inndelingstilskotet i 2027
- Trekk/kompensasjon for fordelingsverknad for endringar i vekt for kriteriet personar med utviklingshemming

Kolonne 15 – Korrigert rammetilskot 2027

Kolonne 15 viser rammetilskotet til kommunane i 2027, korrigert for skjønstilskot, veksttilskot, saker med særskild fordeling i 2027, med unntak av inndelingstilskotet, og nokre andre saker (jf. kol. 14). Kolonnen er lik kolonne 10 minus kolonnane 11–13, pluss kolonne 14.

Kolonne 16 – Absolutt korrigert vekst 2026–2027 (i 1 000 kr)

Kolonne 16 viser absolutt korrigert vekst i rammetilskotet til kommunane frå 2026 til 2027. Veksten er vist i 1 000 kroner. Kolonnen er lik kolonne 15 minus kolonne 9.

Kolonne 17 – Absolutt korrigert vekst 2026–2027 (kr per innb.)

Kolonne 17 viser absolutt korrigert vekst i rammetilskotet til kommunane frå 2026 til 2027. Veksten er vist i kroner per innbyggjar, og er berekna med utgangspunkt i innbyggjartal per 1. juli 2026. Gjennomsnittleg vekst på landsbasis er 1 707 kroner per innbyggjar. Det gjev ei vekstgrense for å få tilskot gjennom inntektsgarantiordninga i 2027 på 1 307 kroner per innbyggjar ($1\,707 - 400 = 1\,307$).

Kolonne 18 – Inntektsgarantiordning før finansiering (kr per innb.)

Kolonne 18 viser inntektsgarantiordninga for 2027 i kroner per innbyggjar, før finansiering av sjølve ordninga. Kommunar som har ein vekst i rammetilskotet (absolutt korrigert vekst) som er lågare enn 1 307 kroner per innbyggjar blir kompensert opp til denne vekstgrensa.

Kolonne 19 – Inntektsgarantiordning 2027 (kr per innb.)

Kolonne 19 viser nettoeffekten av inntektsgarantiordninga i kroner per innbyggjar, altså INGAR inkludert finansiering. Sidan INGAR er ei omfordelingsordning, er alle kommunane med på å finansiere ordninga med eit likt beløp per innbyggjar. I 2027 er finansieringa 54 kroner per innbyggjar.

Kolonne 20 – Inntektsgarantiordning 2027 (i 1000 kr)

Kolonne 20 viser inntektsgarantiordninga i 2027 i 1 000 kroner. Kolonnen er lik kolonne 19 multiplisert med innbyggartal per 1. juli 2026 (sjå tabell F-k, kolonne 2). Talet på inntektsgarantiordninga blir nytta vidare i tabell 2-k, kolonne 5.